

18.6 Nieuw zijn de verbindingen:

C Ý C7; C Ý Gm7; C Ý D7.

De voorbeelden 1 en 2 spreken voor zichzelf en behoeven amper toelichting. Het C6-akkoord mag eventueel worden overgeslagen en in plaats van de terts van CΔ/9 (e) kan natuurlijk ook de kwint (g) in de lead worden gezet.

18.7 De verbinding C Ý D7 is iets ingewikkelder. Om ongewenste parallelle gangen te vermijden, moet het merendeel van de stemmen in tegenbeweging gaan met de bas of blijven staan. We zien in de voorbeelden 3 en 4:

5 (g) Ø 3 (fis)
 3 (e) ù 9 (e)
 9 (d) Ø 7 (c)
 8 (c) ù 7 (c) of Ø 13 (b)
 6 (a) ù 5 (a) of ù 13 (b)
 Δ (b) Ø 5 (a) of ù 13 (b)

18.8 Men moet zich goed realiseren dat CÝ D7 in feite een IV-V-gang is in G-majeur. Traditioneel is bij de IV-V-gang tegenbeweging tussen de bas en de overige stemmen de beste stemvoering. In de jazz zullen de uitbreidingen en toevoegingen meestal kunnen blijven liggen. De 5 moet bij voorkeur dalen; vergelijk 7Ø3 bij de verbinding Am7 Ý D7: gØfis.

18.9 In vb5 staat een vertraging voor D7 (D7sus4). Deze is het gevolg van de goed klinkende dalende parallelle decimen in de drop two-zetting. We zien in dit voorbeeld de octaaf verdubbeling van de grondtoon van C6 dalen naar de 13 (b). De stemvoering bij de opeenvolging in dit voorbeeld wijkt enigszins af van die in de andere (NB!).

18.10 Het D7 akkoord in de voorbeelden 3-5 wordt *wisseldominant* in de toonsoort C genoemd. Dit is de naam voor de tussendominant voor V⁷. D7 is V⁷ in de toonsoort G. Deze toonsoort is de *dominanttoonsoort* van C-majeur.

18.11 Ook een tussen-VII kan optreden als wisseldominant. In vb6 gaat F#Ø vooraf aan de vertraagde dominant G7(/9/13)sus. F#Ø is VII⁷ in de toonsoort G en wisseldominant [VII⁷] in C. Beide akkoorden staan in grondligging. Zie ook les 36.6.

1

CΔ/9 C6 C7/9

2

CΔ/9 C6 Gm7 C7-/9/13

3

CΔ/9 C6 D7/9

4

CΔ/9 C6 D7/9

5

CΔ/9 C6 D7sus D7/9

In G: IV V

6

FΔ F#Ø G7/sus G7-/9/13